Mentesülés a jövedéki adófizetési kötelezettség alól (Közzétéve: 2024. 03. 04.)

Az információs füzet az adókötelezettség, adófizetési kötelezettség mellett a mentesüléssel kapcsolatos rendelkezéseket foglalja össze, illetve tartalmazza az adófizetési kötelezettség alóli mentesülés általános és energiatermékekre, alkoholtermékekre vonatkozó speciális szabályait.

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) a II. fejezetében foglalja össze az adó és adófizetési kötelezettség, a mentesülés és az adó-visszaigénylés általános szabályait, míg a X-XI fejezetében a mentesüléshez kapcsolódó speciális eseteket rögzíti.

1. Adókötelezettség, adófizetési kötelezettség szabályai a Jöt. szerint

Adókötelezettség keletkezik¹:

- ha jövedéki terméket belföldön előállítják,
- ha jövedéki terméket importálják vagy szabálytalanul behozzák,
- ha másik tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméket egyik tagállamból kereskedelmi céllal belföldre szállítják,
- csomagküldő kereskedelem keretében belföldre szállítják,
- a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék tagállamok közötti kereskedelmi célú és csomagküldő kereskedelem keretében végzett szállítása során a szállítmány egésze vagy annak egy része nem érkezik meg a címzetthez, a teljesen megsemmisült vagy helyrehozhatatlanul károsodott jövedéki termék kivételével (ha szabálytalanságot belföldön követik el),

Adófizetési kötelezettség keletkezik²:

- jövedéki termék szabadforgalomba bocsátásával, a szabadforgalomba bocsátás időpontjában,
- másik tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki terméknek a 62. § szerinti kereskedelmi céllal belföldre szállításával,
- jövedéki terméket csomagküldő kereskedelem keretében belföldre szállítják,
- a szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék tagállamok közötti kereskedelmi célú vagy csomagküldő kereskedelem keretében végzett szállítása során a szállítmány egésze vagy annak egy része nem érkezik meg a címzetthez, a teljesen megsemmisült vagy helyrehozhatatlanul károsodott jövedéki termék kivételével (ha szabálytalanságot belföldön követik el),
- bármilyen energiatermék üzemanyagkénti, üzemanyagok adalékakénti, hígítóanyagakénti vagy fűtőanyagkénti kínálásával, értékesítésével vagy felhasználásával, (ha korábban nem keletkezett adófizetési kötelezettség az adott felhasználásra megállapított adómértékkel),
- ha az adóraktár engedélyese az 5 liternél vagy 5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat vagy megfigyelt terméket nem másik adóraktár engedélyesének, felhasználói engedélyesnek, nyilvántartásba vett felhasználónak, másik tagállamba vagy harmadik országba értékesíti vagy szállítja,
- ha a bejegyzett kereskedő az 5 liternél vagy 5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat nem felhasználói engedélyesnek vagy nyilvántartásba vett felhasználónak értékesíti vagy szállítja, vagy másik tagállamból saját felhasználás céljára felhasználói engedély nélkül hoz be,

_

¹ Jöt. 6. §.

² Jöt. 7. § (1) bekezdése.

- ha az importáló az 5 liternél vagy 5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat vagy megfigyelt terméket nem felhasználói engedélyesnek vagy nyilvántartásba vett felhasználónak értékesíti vagy szállítja, vagy harmadik országból saját felhasználás céljára felhasználói engedély nélkül vagy nem nyilvántartásba vett felhasználóként hoz be,
- ha a felhasználói engedélyes az 5 liternél vagy 5 kilogrammnál nagyobb kiszerelésű egyéb ellenőrzött ásványolajat nem másik tagállamba vagy harmadik országba értékesíti vagy szállítja, valamint a megfigyelt terméket nem felhasználói engedélyesnek, nyilvántartásba vett felhasználónak, másik tagállamba vagy harmadik országba értékesíti vagy szállítja,
- a felhasználói engedélyesnél, valamint egyéb ellenőrzött ásványolaj és megfigyelt termék vonatkozásában az adóraktár engedélyesnél a készletfelvétellel megállapított tényleges készlet és a nyilvántartás szerinti készlet különbözete szerinti hiányra, illetve
- a jövedéki engedélyes kereskedőnél az üzemanyag készletfelvétellel megállapított tényleges készletének és nyilvántartás szerinti készletének – a végrehajtási rendeletben meghatározott mértékű elismert mennyiségű hiánnyal³ megegyező mennyiséget meghaladó – különbözete szerinti többletre.

Az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja különböző eseményekhez (például jövedéki termék átvétele, előállítása, felhasználása, értékesítése, kínálása, szabálytalanság NAV részére való tudomásra jutása, bizonyos esetekben pedig a készletfelvétel) kapcsolódik. Az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja a készletfelvétellel megállapított tényleges készlet és a nyilvántartás szerinti készlet különbözete szerinti hiányra, illetve készletfelvétellel megállapított tényleges készletének és nyilvántartás szerinti készletének – a végrehajtási rendeletben meghatározott mértékű elismert mennyiségű hiánnyal megegyező mennyiséget meghaladó – különbözete szerinti többletre a készletfelvétel időpontja⁴.

Nem keletkezik adófizetési kötelezettség a légiutas-ellátási tevékenység keretében importált, másik tagállamból belföldre behozott jövedéki termékre⁵.

Adófizetési kötelezettség terheli:

- másik tagállamban szabadforgalomba bocsátott jövedéki termék kereskedelmi céllal belföldre szállítása esetén az e-EKO-n feltüntetett címzettet,
- csomagküldő kereskedelem, akkor a csomagküldő kereskedőt,
- szabálytalanság esetén a szállításra jövedéki biztosítékot nyújtó személyt és szabálytalanság elkövetésében résztvevő személyt egyaránt (egyetemleges felelősség),
- bármilyen energiatermék üzemanyagkénti, adalékakénti, hígítóanyagakénti vagy fűtőanyagkénti kínálása, értékesítése vagy felhasználása esetén a termék birtokosát,
- a vámjogi szabadforgalomba bocsátást kérő személyt, vagy akinek a megbízásából a vámjogi szabadforgalomba bocsátást kérték.

Összefoglalva, adófizetési kötelezettség terhelheti az adóraktár engedélyesét, a bejegyzett kereskedőt, az importálót, a felhasználói engedélyest, a csomagküldő kereskedőt, a jövedéki engedélyes kereskedőt és a mentesített szervezetet is⁶.

³ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016 (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) 7. számú melléklet.

⁴ Jöt. 7. § (3) bekezdése.

⁵ Jöt. 7. § (4) bekezdése.

⁶ Jöt. 8. §.